

Ganske vist søger ER desværre ikke rigtigt at give svar på, *hvorfor* udviklingen er gået i den retning. Men hans resultat rejser spørgsmålet om disse forestillingers sammenhæng med overordnede ideologier (eller værdiforestillinger), og dermed til syvende og sidst om, hvordan forandringer i samfundet kommer til udtryk i den måde, man tænker om politik og samfund på. Med andre ord kan den type analyser måske bruges som barometer for mere fundamentale kollektive forestillinger i og om samfundet – eller »mentaliteter« med et nyt modeord i faghistorikernes vokabularium.

Jens Chr. Manniche

Lars N. Henningsen: *Ejendomshistorie i Nordslesvig. En kildevejledning.* (Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, 1983). 58 s.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele har markeret 50-årsdagen ved at udsende en vejledning i ejendomshistoriske undersøgelser vedrørende Nordslesvig. Vejledningen er inddelt i 2 hovedafsnit: 1) jordejendommenes og 2) bygningernes historie. Inden for hvert hovedafsnit gennemgås de forskellige kildetyper en ad gangen, for eksempel tingbøger, skyld- og panteprotokoller, matrikler, skattelister, brandforsikringsarkivalier.

Denne gennemgang af hver type for sig er disponeret således, at der først gives en nyttig oversigt over de vekslende – ofte særdeles komplicerede – administrative forhold. Derefter kommer en grundig redegørelse for arkivalierne: hvor de findes (ikke bare i LA i Åbenrå, men også i andre relevante arkiver som for eksempel LA i Slesvig og Viborg eller Rigsarkivet), hvilke oplysninger man kan forvente at finde, hvilke tidsperioder og geografiske områ-

der der er dækket, hvilke indgangsmuligheder (registre) der findes m.m.

Dette nye hjælpemiddel vil vise sig at være uundværligt for enhver, der interesserer sig for nordslesvigsk ejendomshistorie, da det er yderst instruktivt og overskueligt. Nytteværdien forstærkes af oplysningerne om arkivalier i andre arkiver end LA i Åbenrå.

Tove Elklit

Kjeld Jensen, Birgitte Poulsen og Peter Ludvigsen: *Bibliografi over Nordjysk kystkultur i 1800-tallet.* (Aalborg Universitetsforlag, 1982. Kattegat-Skagerraks kulturhistorie bd. 1). 255 s.

Nærværende bog er første bind af de publikationer, der skal præsentere forskningsresultaterne fra det fællesnordiske forskningsprojekt om kulturudviklingen i Kattegat-Skagerrak-regionen gennem 1800-tallet. Lignende bibliografier er under udarbejdelse i Norge og Sverige. Bibliografiens 2.623 numre omfatter litteratur om kyststrækninger i Nordjylland langs Kattegat og Skagerrak (ned til Agger) samt Limfjordskysterne med titlerne ordnet topografisk i alfabetisk orden. Tidsskriftartikler, bøger, avisartikler og -kronikker er medtaget. Litteratur om Aalborg er undtaget, dels fordi der i forvejen findes en bibliografi, dels fordi den ville fylde for meget. Emne- og navneregister findes bag i bogen.

Der lægges stor vægt på at fastslå, at oversigten dækker, hvad der er skrevet om *hverdagslivet*. Men bogen kan da heldigvis bruges til så meget andet. Her er f.eks. medtaget ministerielle betænkninger og faglige artikler om havneforhold samt topografiske beskrivelser over Læsø fra 1800-tallets begyndelse. Sten Drewsens artikel i Politiken fra 1909 om P.S. Krøyers lig-